

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

14.02.2005 r.

B6-0094/2005

PROJEKT REZOLUCJI

w odpowiedzi na pytania wymagające odpowiedzi ustnej B6-0026/2004 i B6-0025/2004

zgodnie z art. 108 ust. 5 Regulaminu

złożone przez Andersa Samuelsen

w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych

w sprawie stanu integracji regionalnej w regionie zachodnich Bałkanów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie stanu integracji regionalnej w regionie zachodnich Bałkanów

Parlament Europejski,

- uwzględniając treść Raportów Rocznych Komisji Europejskiej dotyczących procesu stabilizacji i stowarzyszenia dla Europy Południowo-Wschodniej,
 - uwzględniając poprzednie rezolucje dotyczące krajów Europy Południowo-Wschodniej oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia, ze szczególnym uwzględnieniem rezolucji z dnia 20 listopada 2003 r.,
 - uwzględniając historyczną wizytę premiera Chorwacji w Serbii i Czarnogórze 15 listopada 2004 r. i podpisanie z tej okazji Wspólnej Deklaracji podkreślającej zaangażowanie obu krajów w zakresie przystąpienia do Unii Europejskiej oraz ich wolę rozwiązania nieuregulowanych kwestii, obejmujących ochronę mniejszości, powrót serbskich uchodźców do Chorwacji oraz miejsca pobytu Chorwatów zaginionych w czasie wojny,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych w sprawie przedłużenia mandatu europejskiej Agencji Odbudowy (A6-0031/2004)¹ oraz zapytanie ustne złożone przez Radę (B6-0026/2004) i Komisję (B6-0025/2004),
 - uwzględniając art. 108 ust. 5 Regulaminu,
- A. zważywszy że w 1999 r. Unia Europejska rozpoczęła proces stabilizacji i stowarzyszenia (SAP) dla krajów zachodnich Bałkanów (Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Serbii i Czarnogóry, byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii), który stanowi jej główny wkład w Pakt Stabilizacji, tworzący ramy strategiczne dla stosunków tych krajów z UE i przewidujący ustanowienie stosunków w ramach nowych porozumień (Porozumienia o Stabilizacji i Stowarzyszeniu), jak również programu pomocy (CARDS),
- B. zważywszy, że stosunki dwustronne stanowią uzupełnienie dla wielostronnych ram rozwoju współpracy regionalnej i dobrych stosunków sąsiedzkich jako warunków wstępnych konkretnej perspektywy członkostwa,
- C. mając na uwadze, iż Rada Europejska na posiedzeniach w Feira i Nicei (odpowiednio czerwiec i grudzień 2000r.) otwarcie uznała europejskie dążenia państw zaangażowanych w Proces Stabilizacji i Stowarzyszenia oraz możliwe przyznanie im statusu krajów kandydujących do członkostwa w UE,
- D. mając na uwadze postępy poczynione przez omawiane kraje, lecz zważając także na wyzwania, jakie stale przed nimi stoją zanim przejdą one transformację ku w pełni

¹ P6_TA-PROV(2004)0056

działającej demokracji i gospodarce rynkowej oraz zanim staną się zdolne do podjęcia bliższych stosunków z UE; mając ponadto na uwadze, iż chociaż ich dążenia europejskie są bezsprzeczne, dalszy postęp w kierunku tych zmian zależeć będzie od zdolności poszczególnych krajów do poprawy,

- E. mając na uwadze, iż państwo związkowe Serbii i Czarnogóry, utworzone z inicjatywy UE w celu wsparcia procesu demokratycznych i gospodarczych reform oraz przyspieszenia integracji tego kraju z UE, nie spełnia obecnie przewidywanych oczekiwań,
- F. zważywszy że stworzenie demokratycznego Kosowa nie tylko dla większości etnicznej, ale dla wszystkich grup etnicznych tam mieszkających, musi być celem działań podejmowanych przez Unię Europejską oraz zważywszy, że obecna i przyszła pomoc musi być oparta na takich zasadach; zważywszy, że wyniki tych wysiłków nie są zadowalające; mając na uwadze, iż sytuacja w Kosowie i brak bezpieczeństwa pozostającej tam serbskiej i nie-albańskiej ludności, szczególnie po eskalacji przemocy związanej z kwestiami etnicznymi w marcu 2004r., ma także negatywny wpływ na sytuację w Serbii,
- G. zważywszy że postanowienia rezolucji 1244 Rady Bezpieczeństwa ONZ – w zakresie, w jakim dotyczą powrotu Serbów oraz innych uchodźców do swoich domów w Kosowie – wciąż jeszcze nie są przestrzegane,
- H. zważywszy że wielka liczba osób przesiedlonych w Serbii i Chorwacji stanowi dodatkowe obciążenie finansowe dla obu krajów,
- I. zważywszy że obecność jednostek posiadających charakter państwa i ich wciąż nieokreślony status przyczyniają się do niestabilności regionu,
- J. zważywszy że obecne ramy instytucjonalne wynikające z porozumienia z Dayton osłabiają zdolność funkcjonowania Bośni i Hercegowiny oraz stanowią przeszkodę w integracji europejskiej,
- K. zważywszy że niepowodzenie referendum w Bylej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii z 7 listopada otworzyło drogę ku pełnemu wprowadzeniu w życie porozumienia z Ohrid i przyspieszyło tempo integracji europejskiej,
- L. zważywszy że nadchodzące rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Chorwacją powinno być traktowane jako pozytywny sygnał wysłany do wszystkich krajów w regionie w świetle ich perspektywy europejskiej,
- 1. podkreśla, iż zgodnie z Europejską Strategią Bezpieczeństwa, przyjęta w grudniu 2003 r., zachodnie Bałkany stanowią najbardziej priorytetowy region dla UE, a jego przyszłość związana jest z pewnością z integracją europejską, lecz zależy w bardzo dużym stopniu także od samych krajów tego regionu;
- 2. zauważa, iż doświadczenie polityczne i znajomość technicznych mechanizmów integracji europejskiej są ważnymi elementami, lecz stwierdza także, iż odpowiednie instytucje, w szczególności organy wyłonione w drodze wyborów (w krajach regionu), potrzebują wzmocnienia, a kolejne powinny zostać powołane, i uznaje, że proces ten

wymagać będzie znaczących dodatkowych środków finansowych;

3. Wyraża zaniepokojenie z powodu gospodarczej i społecznej sytuacji w regionie; podkreśla, że rozwiązanie tej istotnej kwestii jest jednym z najważniejszych elementów stabilnego rozwoju tych krajów; wzywa rządy tych krajów i Unię Europejską do uczynienia rozwoju społecznego i gospodarczego jednym z najważniejszych priorytetów;
4. Przypomina, że w lipcu 2002 r. podczas szczytu szefów państw Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Serbii i Czarnogóry, uzgodniono wspólną deklarację dotyczącą wdrażania porozumienia z Dayton, utrzymania nienaruszalności granic, wspierania powrotu uchodźców oraz współpracy w zakresie integracji europejskiej;
5. Z zadowoleniem przyjmuje dwustronną Umowę o Ochronie Mniejszości z 15 listopada 2004 r. zawartą między Chorwacją i unią państwową Serbii i Czarnogóry, wskazującą na wolę obu stron poszanowania mniejszości narodowych jako elementu wzbogacającego społeczeństwo;

Bośnia i Hercegowina

6. Zauważa, że dziewięć lat po podpisaniu porozumienia z Dayton najważniejsze problemy pozostały nierozwiązane, kraj jest głęboko podzielony, a stabilność polityczna zagrożona; przyjmuje pogląd, że konieczne są nowe oddolne inicjatywy trzech narodów żyjących w tym kraju i pozostających w pokojowych sąsiedzkich stosunkach;
7. Zwraca uwagę na następujące sprawy priorytetowe, które nie zostały jeszcze zrealizowane: nieograniczona współpraca z ICTY, kwestie bezpieczeństwa, budowa instytucji, infrastruktura, energia; z zadowoleniem przyjmuje decyzję UE o przejściu pokojowych działań prowadzonych do tej pory przez będące pod dowództwem NATO siły SFOR, których mandat wygaś 2 grudnia 2004 i podkreśla w związku z tym niezwykle znaczenie największej dotychczas misji wojskowej UE, która pozwoli Unii Europejskiej na lepszy pogląd sytuacji w Bośni; stwierdza, że dzięki temu UE stanie się najważniejszym międzynarodowym uczestnikiem w Bośni, mając przy tym do dyspozycji nie tylko instrumenty militarne ale także cywilne, w tym pomoc, handel i dialog polityczny; zwraca uwagę na sprzeczności niektórych sił politycznych w Bośni i Hercegowinie, które otwarcie popierają integrację europejską, jednak uniemożliwiają przeprowadzenie reform koniecznych do właściwego funkcjonowania państwa;
8. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Unia Europejska jest gotowa na przyjęcie większej niż dawniej odpowiedzialności w związku ze stabilizacją sytuacji w Bośni i Hercegowinie; zwraca szczególną uwagę, że największa misja wojskowa Unii Europejskiej EUFOR jest elementem uzupełniającym misję policyjną w Bośni i Hercegowinie; w związku z tym zwraca uwagę na fakt, że przejście operacji pokojowej sił NATO – SFOR w grudniu 2004 r. będzie stanowić główną okazję do poczynienia dalszego postępu w 10 lat po podpisaniu porozumienia z Dayton; zwraca uwagę na włączenie elementów militarnych i policyjnych; wzywa Radę, do zapewnienia maksymalnej koordynacji działań wielu uczestników oraz właściwego i szczegółowego informowania Parlamentu Europejskiego na temat EUFOR-u;
9. z zadowoleniem przyjmuje pracę Dyrekcji ds. Integracji Europejskiej rządu Bośni i

Hercegowiny; uznaje pozytywny kierunek rozwoju; podkreśla, jak ważna jest kontynuacja procesu reform przez organa władzy i intensywne zajęcie się sprawami priorytetowymi, takimi jak zwalczanie korupcji i zorganizowanej przestępczości, ściganie zbiegłych zbrodniarzy wojennych, ożywienie mocno osłabionej gospodarki, obniżenie nadmiernie wysokich kosztów funkcjonowania administracji oraz rozbudowa ogólnie niedostatecznych możliwości administracyjnych;

10. wyraża ubolewanie, iż decyzja podjęta przez Stany Zjednoczone, która weszła w życie w czerwcu 2003r., gwarantuje obywatelom USA immunitet chroniący ich przed oskarżeniami Międzynarodowego Trybunału Karnego w Hadze, została ratyfikowana przez parlament Bośni i Hercegowiny;
11. Zachęca władze Bośni, a w szczególności rząd Republiki Serbskiej, aby w pełni współpracowały z ICTY w zakresie ścigania osób oskarżonych o zbrodnie wojenne oraz popiera, a jeżeli tak się stanie, popiera przyszłe zaproszenie Bośni do uczestniczenia w programie Partnerstwo dla Pokoju; zwraca szczególną uwagę na fakt, że najważniejszą kwestią pozostaje bezkarność przestępców oskarżonych o zbrodnie wojenne oraz problem z ich ekstradycją, co stanowi przeszkodę w osiągnięciu pojednania i rozwijaniu wzajemnego zaufania pomiędzy narodami; zwraca się do władz Bośni i Hercegowiny na wszystkich poziomach administracji, społeczeństwa obywatelskiego, Kościoła prawosławnego i osób odpowiedzialnych, aby dołożyły wszelkich starań w celu doprowadzeniu Karadžicia i Mladicia przed Trybunał; w związku z tym, z zadowoleniem przyjmuje ostatnie aresztowania przez policję Republiki Serbskiej ośmiu osób odpowiedzialnych za lokalne zbrodnie wojenne oraz decyzję Rady w sprawie zamrożenia majątków rosnącej liczby przestępców oskarżonych o zbrodnie wojenne;
12. stwierdza, że Biuro Wysokiego Przedstawiciela (OHR) jest nadal potrzebne w Bośni i Hercegowinie; żąda większej przejrzystości i (europejskiego) parlamentarnego nadzoru nad jego działaniami i decyzjami, szczególnie w świetle planowanego stopniowego przekazywania jego zadań władzom Bośni i Hercegowiny;
13. Zaalarmowany odkryciami naukowców Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) skażeniem zubożonym uranem próbek wody i gruntu pobranych z niektórych części Bośni i Hercegowiny, wyraża swoje obawy spowodowane brakiem działań w związku z zaleceniami UNEP dotyczącymi konieczności odkażenia zanieczyszczonych obszarów;
14. z zadowoleniem przyjmuje ponowne podłączenie generatorów elektrycznych w Bośni i Hercegowinie, Chorwacji, Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii oraz Serbii i Czarnogórze do systemu UCTE Europy Zachodniej, które zostało przerwane w 1991 r.; wierzy, że ponowna unifikacja rynku bośniackiego, podzielonego wcześniej na Federację i Republikę Serbską, będzie motorem odnowy gospodarczej Bośni;

Serbia i Czarnogóra

15. zwraca uwagę na fakt, że najbliższe dwa lata będą bardzo istotne dla unii państwowej Serbii i Czarnogóry, ponieważ znalezienie wzajemnie satysfakcjonującego rozwiązania jest kluczowym czynnikiem dla stabilizacji w regionie jako całości; powtarza, że Unia Europejska powinna być gotowa do pomocy Serbii i Czarnogórze w określeniu

długotrwałego porozumienia podczas zajmowania neutralnego stanowiska w sprawie formy, którą takie porozumienie powinno przybrać;

16. Wyraża ubolewanie z powodu braku współpracy pomiędzy Serbią i Czarnogórą a ICTY i wzywa władze do poczynienia dalszego postępu w zakresie reform wojska i policji, ze szczególnym naciskiem na tajną policję;
17. Przypomina rządowi Serbii i Czarnogóry, że poszanowanie podstawowych praw i wolności, w tym praw mniejszości etnicznych i narodowych jest jednym z kryteriów kopenhaskich oraz warunkiem dalszego zaangażowania w proces stabilizacji i stowarzyszenia, które ostatecznie może doprowadzić do członkostwa w Unii Europejskiej;
18. Przyznaje, że przyszłe postanowienia w sprawie statusu Kosowa będą miały polityczne skutki dla Serbii i w związku z tym wzywa Belgrad i Prisztinę do rozpoczęcia wspólnego dialogu oraz znalezienia konstruktywnego rozwiązania dla przyszłości Kosowa;
19. zachęca Komisję, aby przyspieszyła i zakończyła swoje prace dotyczące analizy wykonalności, w celu jak najszybszego rozpoczęcia negocjacji dotyczących zawarcia Porozumienia o Stabilizacji i Stowarzyszeniu z Unią Europejską;
20. odnotowuje wyniki niedawnych wyborów (23 października), lecz wyraża ubolewanie z powodu masowego bojkotu wyborów przez mniejszość serbską w Kosowie oraz z faktu, iż podkreśla to głębokie podziały wciąż dręczące to terytorium;
21. świadomy jest, iż ocena wdrożenia standardów rozpocznie się w połowie 2005 r. z zamiarem zadecydowania o możliwości rozpoczęcia otwartej dyskusji na temat przyszłego statusu Kosowa;
22. nalega jednak na zdecydowane działania władz Kosowa na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa wszystkich obywateli Kosowa;
23. uznaje wagę mechanizmów nadzorowania Procesu Stabilizacji i Stowarzyszenia jako sposobu na wspieranie Kosowa w reformach strukturalnych zbliżających je do standardów UE;
24. zwraca uwagę na fakt, że ponad pięć lat po zakończeniu konfliktu, los prawie 3500 mieszkańców Kosowa nie jest znany; wzywa rząd Serbii do podjęcia aktywnej współpracy w zakresie przekazywania informacji dotyczących zaginionych osób; zwraca się również do władz Kosowa o przekazanie informacji na temat 500 Serbów z Kosowa, którzy w dalszym ciągu są uznawani za zaginionych;
25. zachęca władze Kosowa do przestrzegania praw społeczności serbskiej, do ułatwiania powrotu serbskim uchodźcom, do przestrzegania rezolucji 1244 Rady Bezpieczeństwa ONZ i do zwalczania w sposób bardziej rygorystyczny przestępczości zorganizowanej i przemytu narkotyków;

Albania

26. wyraża zaniepokojenie problematyczny klimatem politycznym w Albanii, który może doprowadzić do rozłamu w łonie partii rządzącej; piętnuje niezdolności rządu albańskiego do działania; oczekuje podjęcia przez wszystkie partie polityczne kroków w celu polepszenia klimatu politycznego;
27. zwraca uwagę na konieczność poprawy zdolności administracyjnych Albanii oraz walki z arbitralnymi działaniami podejmowanymi przez władze; zaleca podjęcie energiczniejszych działań w celu zapewnienia środków koniecznych do zwalczania korupcji, zorganizowanej przestępczości, handlu ludźmi, bronią i narkotykami; a także w celu ulepszeń zmierzających do wprowadzenia niezawisłego i skutecznego systemu sądowego, a szczególnie rozwoju jurysdykcji dla sektora administracyjnego;
28. uznaje, iż - przy roli, jaką Albania musi odegrać w walce z przestępczością zorganizowaną - kraj ten jest kluczowym podmiotem stabilizacji regionu;
29. jest świadom, iż rozwój sektora gospodarczego wymaga jeszcze wielu wysiłków (np. jedna czwarta ludności żyje poniżej granicy ubóstwa) i że należy zwalczać korupcję i zwiększać przejrzystość; zwraca uwagę na trudną sytuację w sektorze edukacji, szczególnie w odniesieniu do pilnej konieczności zagwarantowania równych możliwości edukacji dla dzieci w całym kraju;
30. domaga się od rządu i władz Albanii przestrzegania praw greckiej mniejszości narodowej i podkreśla, że postępy w negocjacjach dotyczących Porozumienia o Stabilizacji i Stowarzyszeniu oraz perspektywa europejska Albanii są ściśle związane z przestrzeganiem praw człowieka i mniejszości;

Była Jugosłowiańska Republika Macedonii

31. jest zdania, że pełne uczestnictwo Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w procesie integracji europejskiej będzie korzystne nie tylko dla kraju, ale dla całego regionu;
32. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane przez rząd we wdrażaniu reform decentralizacyjnych w ramach Porozumienia Ramowego z Ohrid z 2001 r.; wyraża zadowolenie z rezultatów referendum z listopada 2004 r.; sytuacja ta pokazała poparcie dla europejskiego kierunku, w jakim podąża kraj, stwarza też warunki dla dalszych reform; podkreśla, że wysiłki decentralizacyjne byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii powinny być odpowiednio wspierane przez programy pomocowe Unii Europejskiej, które następnie powinny zostać podzielone i wzbogacone o doświadczenie krajowych i lokalnych;
33. jest zdania, że niepowodzenie referendum w zakresie wykonalności podziału terytorialnego otwiera drogę ku pogodzeniu dwóch głównych grup etnicznych zgodnie z postanowieniami porozumienia z Ohrid, dzięki czemu Była Jugosłowiańska Republika Macedonii mogłaby służyć jako model pokojowego współistnienia i przyczynić się do stabilizacji całego regionu;
34. zwraca się z prośbą do Komisji Europejskiej, aby włączyła instytucje tych krajów bezpośrednio do Systemu Zarządzania Finansowego Pomocą UE, zgodnie z programem

CARDS;

Chorwacja

35. z zadowoleniem przyjmuje decyzję podjętą w dn. 18 czerwca 2004r¹. przyznającą Chorwacji status kraju kandydującego;
36. oczekuje rychłego rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych z Chorwacją, zgodnie z zasadą osiągnięć kraju kandydackiego;
37. zwraca się do rządu Chorwacji o kontynuowanie dialogu z sąsiednimi krajami oraz o pełną współpracę z Międzynarodowym Trybunałem dla byłej Jugosławii;
38. wzywa Chorwację do rozwiązania drogą dialogu ze Słowenią pozostałych sporów granicznych w celu uniknięcia działań jednostronnych, które mogą stanąć na przeszkodzie określeniu granicy słoweńsko-chorwackiej, wpływających na ustalenie linii granicznych bez uzgodnienia, oraz uczynienia, co w jego mocy, aby zachęcić uchodźców do powrotu i ułatwić go, oraz wdrożenia postanowień porozumienia z byłą Jugosławią (dzisiejsza Serbia i Czarnogóra) w sprawie półwyspu Prevlaka, oraz zadbanie o niezakłócony transport morski do Zatoki Kotorskiej oraz uczynienia, co w jego mocy, aby zachęcić uchodźców do powrotu i ułatwić go;
39. zwraca uwagę na wizytę premiera Chorwacji Sanadera w Belgradzie, która miała miejsce w listopadzie 2004 r., pierwszą oficjalną wizytę od czasu upadku byłej Jugosławii; zwraca uwagę na fakt, że premier Sanader i prezydent Serbii i Czarnogóry, Marovic, podpisali umowy dotyczące mniejszości narodowych oraz merytorycznej i naukowej współpracy oraz uzgodnili, że przyszłość zarówno Chorwacji, jak i Serbii i Czarnogóry wiąże się z członkostwem w Unii Europejskiej;
40. wzywa władze do podjęcia zdecydowanych kroków w celu ułatwienia powrotu uchodźców i zagwarantowania uczciwych i skutecznych procesów wojennych w kraju;

Zagadnienia ogólne

41. wzywa do międzynarodowych działań w regionie, aby był on lepiej koordynowany; zauważa, iż przy udziale wielu podmiotów odgrywających rolę w regionie, potrzebne jest określenie/podział kompetencji pomiędzy nich; kieruje szczególną uwagę na potrzebę jasnego rozdziału odpowiedzialności / kompetencji pomiędzy Europejską Agencją Odbudowy i „zdecentralizowanymi” delegacjami Komisji Europejskiej w regionie;
42. wzywa do lepszego określenia strategii Unii Europejskiej dotyczącej regionu Bałkanów na najbliższe lata oraz, szczególnie w perspektywie rozpoczęcia negocjacji z Chorwacją, zwraca się do UE o zwrócenie szczególnej uwagi na rodzaj sygnału, jaki stanowić to będzie dla innych państw Południowo-Wschodniej Europy;
43. wskazuje, iż Proces Stabilizacji i Stowarzyszenia w regionie zachodnich Bałkanów stanowi podstawowe ramy dla przystąpienia przez kraje tego regionu do UE;

¹ Patrz Konkluzje Rady z 17-18 czerwca 2004 r. (10679-2-04 REV 2)

44. wskazuje, iż rola Procesu Stabilizacji i Stowarzyszenia oraz Porozumienia o Stabilizacji i Stowarzyszeniu powinna zostać wzmocniona, a UE powinna dostarczyć jasnego kalendarza etapów integracji;
45. w świetle konieczności objęcia całego społeczeństwa, a zwłaszcza jednostek opiniotwórczych, procesem zbliżania się regionu do Unii Europejskiej, wzywa Radę i Komisję do podjęcia pilnych działań w celu wzmocnienia współpracy w zakresie kontroli granicznej, jako części szerszej strategii Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA) dla regionu, które powinny obejmować opracowanie przez Komisję studium na temat skutków stopniowego łagodzenia wymagań wizowych dla krajów regionu, którego wnioski zostałyby przedstawione pod koniec 2005 r.; analiza powinna położyć szczególny nacisk na możliwości przemieszczania się studentów, przedstawicieli organizacji pozarządowych, a także przedstawicieli instytucji politycznych;
46. Podkreśla, że kraje regionu mogą same podjąć wiele działań, które ułatwią osiągnięcie dalszych postępów na drodze do integracji z *UE* poprzez spełnienie następujących warunków:
 - współpracy z ICTY;
 - wdrożenia skutecznej polityki w zakresie powrotu uchodźców i przesiedleńców;
 - poszanowania praw człowieka i praw mniejszości
 - wdrożenia aktywnej polityki przeciwko korupcji, przestępczości zorganizowanej, handlowi ludźmi, bronią i narkotykami;
47. zauważa, że jednym z najważniejszych celów polityki Unii Europejskiej powinno być systematyczne i stopniowe przenoszenie odpowiedzialności w zakresie wdrażania i zarządzania pomocą UE, podniesienie roli władz lokalnych i krajowych, a także systematyczny wzrost zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i sił demokratycznych w ramach możliwości zainteresowanych krajów;
48. wzywa wszystkie kraje w regionie, aby współpracowały nad koordynacją infrastruktury regionalnej, ponieważ rozwój tego sektora jest bardzo ważny dla integracji gospodarczej regionu;
49. wyraża żal z powodu wciąż nie w pełni przeprowadzonego powrotu uchodźców i osób przesiedlonych w obrębie terytorium;
50. wyraża swoje ciągłe zaniepokojenie odpływem młodych ludzi oraz ludzi wykształconych z regionu oraz związanym z tym poziomem biedy i bezrobocia;
51. Zwraca uwagę na fakt, że pola minowe na Bałkanach nadal stanowią główną przeszkodę dla rozwoju i integracji regionów Europy Południowo-Wschodniej oraz że działania przeciwminowe UE mimo znaczącej pracy wykonanej w minionych latach, muszą być kontynuowane w krajach regionu, w celu określenia obszarów wolnych od min do 2010 r., zgodnie z Konwencją Ottawską;
52. jest zdania, że rozwój i wspieranie społeczeństwa obywatelskiego jest czynnikiem koniecznym dla wzmocnienia instytucji demokratycznych i wytyczenia drogi dla pełnego porozumienia między stronami;

53. wzywa Komisję, aby przedstawiła konkretny projekt stworzenia obszarów zwiększonej swobody przepływu pomiędzy regionami sąsiadującymi, tym samym rozszerzając rozwój współpracy transgranicznej i regionalnej;
54. wzywa Komisję, aby promowała i wspierała tworzenie programów bliźniaczych na poziomie miast oraz popierała wszelkie działania ułatwiające tworzenie sieci między różnymi uczestnikami w krajach Unii Europejskiej i krajach objętych procesem stabilizacji i stowarzyszenia;
55. żąda podjęcia natychmiastowych rozmów przez wszystkich znaczących uczestników politycznych w sprawie statusu Kosowa i oczekuje produktywnego wyniku tych rozmów;
56. wzywa kraje zachodnich Bałkanów, aby przyjęły i wdrożyły Kodeks Postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni;
57. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji do Radzie, Komisji, rządów i parlamentom Państw Członkowskich i krajów kandydujących, wszystkim rządów i parlamentom w regionie, Koordynatorowi z ramienia UE ds. Paktu Stabilności, Specjalnym Przedstawicielom UE w regionie, Specjalnemu Przedstawicielowi NZ w Kosowie (UNMIK), OBWE i Radzie Europy.